

Komunisti in socialisti ne bodo na glasovnici v državi Ohio

Državni tajnik je tako odločil iz vzroka, ker ni dovolj podpisov oziroma ne dovolj pravomočnih. Mnogo podpisov so črtali radi nepristnosti.

Columbus, O. 24. sept. — Kan-

podpisov, da bi njih kandidatje prišli na glasovnice. Socialistična stranka je predložila komaj 13,120 podpisov.

Mnogo podpisov je bilo na peticijah črtanih, ker so se imenovani izjavili, da so bila njih imena ali ponarejena, ali pa da niso vedeli kaj so podpisali. Pritožili so se na volilni odbor potem, ko so brali svoja imena priobčena v časopisu, da so se podpisali za komunistične kandidatje.

Med onimi, ki niso predložili dovolj podpisov so tudi štirje kandidatje za državno vrhovno sodnijo in sicer: Kent H. Meyers, Thomas J. Jones, Martins Ferr yin Alfred C. Jones.

Unija železničarjev je za Roosevelta

Glavni stan unije strojevodij in kurjačev, ki ima sedež v Clevelandu, je odobrila tretji termin predsednika Roosevelta. Ta unija ima 85,000 članov. Pod Rooseveltom se je znižala brezposelnost v železniški industriji skoro za 50 odstotkov in narodni dohodki so se zvišali od 45 milijonov dolarjev na 70 milijonov, trdi unija. Dalje unija hvali izboljšave, ki jih je vpeljal novi deal, kot starostna pokojnina, postave za kolektivna pogajanja, pošten delavski standard, inozemska politika in program za narodno obrambo.

Rooseveltov sin je postal takoj kapetan, ko se je vpisal k vojakom

Washington, D. C. — Med kongresniki in armadnimi častniki je zašumelo, ko je Elliot Roosevelt, sin predsednika Zed. držav, dobil takoj šaržo kapetana, ko se je vpisal k vojakom za enoletno vojaško službo, dasi nima nobenega znanja v vojaščini. Stopil je k letalstvu in službo bo nastopil 7. oktobra v Daytonu, O. Ako bo zahteval plačo kot družinski oče, bo Elliott dobival \$262.67 na mesec, ako pa ne, bo dobival \$224.67. Je oženjen in ima tri otroke.

Ne pozabite!

Danes je 25. dan v mesecu in ne pozabite, da je danes dan, ko pobira tajnik vašega društva asament za tekoči mesec. Storitve svojo dolžnost napram društvu, da jo bo tudi društvo napram vam.

Kateri si lahko kupi pijačo. V dvorani bo med tekmo in po tekmi igrala godba, kjer bo ples in prosta zabava.

DRŽAVLJANSTVO LAHKO DOBITE NAZAJ!

Naslednje je važno za one, ki so izgubili državljanstvo radi nekega razloga, ter se tiče zlasti naših žensk. Topogledno sporoča Mr. Leonard Fuerst, klerk okrajne sodnije sledeče: Ona ženska, ki je izgubila ameriško državljanstvo, ker je poročila nedržavljanca, lahko 2. marca 1907 in 22. septembra 1922, lahko dobi svoje državljanstvo nazaj, če se zgodi v federalnem poslopiju, soba št. 202 (v starem pošto poslopiju). S seboj naj prinese svoj rojstni in poročni list, ali pa naj prinese očetov državljanjski papir in potrdilo, da je bila ameriška državljanica. Ne bo ji treba delati nobene izjave. Samo dokazati bo morala, da je bila državljanica pred poroko. Ako to želi in plača en dolar, ji bo sodnija izdala potrdilo o državljanstvu.

Mr. Leonard Fuerst, klerk okrajne sodnije, je vedno pripravljen pomagati, kadar imate kake težave glede državljanstva.

Willkie zahteva za delavce delo v tovarni, ne pa pri državi

Seattle, Wash. — Največji naš problem letos je tisti, kot je bil leta 1932 in 1936 in ta je "delo," je rekel kandidat Willkie ter obdoli sedanjo administracijo, da je pustila delavca na cedilu.

Willkie je rekel, da morata biti zavarovani obe strani, tako delodajalec kot delavec. "Mi sicer lahko uničimo delodajalca, če hočemo. Lahko ga preplašimo, lahko ga celo izločimo iz javnosti. Toda če bomo storili to (in to je kar dela novi deal), ne boste imeli nobenih del. Tedaj bi nam preostalo edini delodajalec država."

Willkie je predložil ameriškega delavstvu dva načina zaposlitve na svetu. Pod enim sistemom delajo delavci za zasebnega delodajalca. Pod drugim sistemom pa delajo vsi delavci za državo, kot je danes v Rusiji, Nemčiji in drugih totalitarnih državah. "Toda mi v Ameriki smo se odločili samo za en sistem in ta je, da bomo delali za in z zasebnim delodajalcem in ne za državo. Zato pa mi verjamemo v svobodo delodajalca, da si sme poiskati novih poti, da ustvari nova dela in za delavca nov zaslužek. Verjamemo pa tudi v svobodo delavca, da si sme poiskati kakršnokoli delo sam hoče in tako delo, ki mu da največ zaslužka za njegov življenjski obstoj. To je sistem, za katerega sem jaz in če me izvolite predsednikom, bo ta sistem, ki ga boste dobili."

Pomemben dan

Dasi je bil 13. september na petek, torej bi se reklo, da je dvakrat nesrečen dan, pa je bil srečen za Mr. Frank Čoza, ki je ta dan praznoval 60 letnico svojega rojstva pri najboljšem zdravju. Ker nam je ta stvar prišla na uho šele zdaj, mu nekoliko pozno voščimo še mnogo let zdravja in zadovoljnosti, pa je boljše pozno kot nikoli. Bog Te živi, Frank!

IZ NAŠIH NASELBIN

Chicago. — Dne 10. t. m. je v okrajni bolnišnici umrl za poškodbami, ko ga je 21. avgusta udaril avtomobil, Andrew Medvedič, star 56 let. Njegov naslov je bil 2223 W. 23. Plače. Doma je bil iz Bizelskega na štajerskem in tu zapuša ženo.

Če ne bi gasili! New Orleans. — Ognjegasci so delali z vso vneto, da so pogasili požar v podjetju Rudolfa Ramelli, ki ima v zalogi potrebščine za pralnice. Se reče, še preveč vestno so gasili. Požar je napravil škodo samo za \$4,000, a voda, ki so jo porabili ognjegasci pri gašenju, je napravila škodo za \$90,000.

NAJNOVEJŠE VESTI

HELSINKI, Finska, 24. sept. — Nemške čete so se izkrcale v finskih pristanišču Vaasa, v Botniškem zalivu. Nemčija je zahtevala od Finske, da ji dovoli prehod vojaštva preko Finske na severni del Norveške, kar je bolj pravno kot pa iz norveškega pristanišča Oslo. Kaj bo Rusija rekla na to, še ni znano.

GIBRALTAR, 25. sept. — Včeraj so francoski letalci štiri ure bombardirali gibraltarsko trdnjavo. Kot se poroča, je bilo več oseb ubitih in dosti škode je na trdnjavi.

DAKAR, 25. sept. — Angleške bojne ladje še vedno obkrožujejo francosko pristanišče Dakar v zahodni Afriki. Včeraj so se poskušali Angleži izkrcati na obrežju, toda francoska posadka je to za branila z močnim streljanjem obrežnih baterij. Francozi so plačali Angležem ta napad s tem, da so bombardirali Gibraltar.

BERLIN, 25. sept. — Angleški bombniki so nocoj že tretjo noč bombardirali Berlin. Napad je trajal dve uri in 48 minut.

LONDON, 25. sept. — Močni škadroni nemških bombnikov so danes zgodaj zjutraj predrlji obrambno črto okrog Londona in nametali na tone bomb na središčih mesta. Mnogo zgodovinskih krašnih poslopij je bilo porušeni od nemških bomb, takozvanih super-bomb.

SANGAJ, 25. sept. — Japonska in Nemčija sta se sporazumeli v principu, da se združita v obrambno zvezo, ki naj stopi v veljavo, če se zvežeta Anglija in Zedinjene države za skupno obrambo angleških in ameriških koristi na Daljnem Vzhodu. Japonci se zlasti bojijo, da bi prišle ameriške ladje v angleško pristanišče Singapur. V tej nemško-japonski zvezi bi bila naloga Japoncev, da odvrnejo pozornost Amerike od Evrope s tem, da bi začeli rogoviliti na Daljnem Vzhodu in pa v Južni Ameriki.

Strahovit napad angleških letalcev na nemško ozemlje

Sodnik Lausche bo vodil obravnavo v zadevi Albert Ruddya

Kot smo včeraj poročali, je hotel odvetnik delavskega voditelja Alberta Ruddya, odstraniti od obravnave sodnika Lausche, češ, da ne bo sodil pravično, ker ni hotel dati novega odloga za obravnavo. Vrhovni sodnik Weygandt je razsodil, da je delal sodnik Lausche popolnoma pravično, in da naj nadaljuje z obravnavo. Sodnik Lausche je potem, ko je bil očistil vsake krivde, resno premišljal, če bi res obravnavo ne prepuštil komu drugemu. Toda po dolgem razmišljanju se je odločil, da bo predsedoval tožbi, da ne bo kdo mislil, da se da komu ustrahovati. Sodnik Lausche je povedal, da je bil Ruddy spoznan krivim od velike porote še v juniju in da je bila obravnavna določena na 9. septembra, torej je imel obtoženec dovolj časa, da se pripravi. Toda, ko je dobil Ruddy novega odvetnika, je sodnik obravnavo zopet preložil. Ko se je pa zahtevalo nov odlog, se je sodnik uprl iz razloga, ker je prosekutor poklical več prič iz drugih držav in bi nov odlog preveč stal državo. Tako se je pričela obravnavna danes ob 9:30 zjutraj proti predsedniku mizarске unije, Albertu Ruddyu, ki je obtožen, da je izsiljeval denar od podjetnikov z grožnjo, da delavci ne bodo delali, ako ne dobi on denarja za svoj žep. Več podjetnikov je izpovedalo, da so dali Ruddyu velike vsote, če so hoteli, da je šlo z delom naprej.

Poskusno glasovanje daje v okraju večino Rooseveltu, Brickerju, Burtonu

Kot naznanja ameriški lokalni dnevnik Plain Dealer, kaže poskusno glasovanje, ki ga je izvedel ta časopis v okraju Cuyahoga, da bo zmagal Roosevelt pri novembrskih volitvah z večino 60,000 glasov. Župan Burton, ki kandidira za zveznega senatorja, bo zmagal z 200,000 večine, skoro z isto večino bo zmagal gubernator Bricker in Edwin Barry bo porazil šerifa O'Donnella za 40,000 glasov.

To so pa sama ugibanja in do volitev je še skoro poldrugi mesec. Treba je tudi pomniti, da se 27 odstotkov vprašanih volivcev še ni odločil, kako bodo volili v novembru. Plain Dealer prizna, da so nižji, to je delavski stanovi vsi za Martin L. Daveya, medtem ko so vsi drugi za Brickerja.

Republikanci se pripravljajo za ogromen shod 2. oktobra

Republikanski načelnik v okraju Cuyahoga, George Bender, pravi, da takega političnega shoda še ni videl Cleveland, kot bo v mestni dvorani v sredo zvečer 2. oktobra. Takrat bo prišel namreč v Cleveland predsedniški kandidat Wendell L. Willkie in govorila bosta tudi gubernator John Bricker in pa župan Harold Burton. Kot pravi načelnik Bender bodo priredili Willkieu tak sprejem, kot ga ni bil deležen v Clevelandu še noben predsedniški kandidat.

V zadnjih 24 urah so Angleži silno napadali nemške postojanke v Berlinu, Hamburgu in v Baltiku. Potopili so tudi pet nemških torpednih čolnov.

NA TISOČE NEMŠKIH VOJAKOV JE UTONILO

London, 24. sept. — Angleški letalom se je posrečilo priti do avijatičarji so izvedli sinoči enega največjih zračnih napadov na Berlin, kar traja vojna. Kot za-trjujejo poročila, so bombe poškodovala več važnih železnic, elektraren in municijskih tovarnen. Dalje so bombardirali važno pristanišče na Baltiku, Wis-mar, zatvornice v prekopu Kiel, ladjedelnice in pomole v Hamburgu, Bremenu, Bremerhavenu.

V Rokavskem prelivu so pa angleški avijatičarji potopili pet nemških torpednih čolnov.

V zameno za to, so pa tudi Nemci z vso silo napadli London. Ponovno in ponovno so se zale-tavali celi škadroni nemških letal proti Londonu. Angleške protizračne baterije so grmele s podvojeno silo in zavračale val za valom nemških bombnikov. S pomočjo angleških bojnih letal, se je posrečilo razkropiti formacije nemških letal in samo nekaterim posameznim nemškim letalom se je posrečilo priti do Londona. Toda tudi, tukaj niso mogli vreči bomb dlje kot v pred-mestja. Pri napadu je sodelovalo kakih 300 nemških letal.

London, 24. sept. — Iz zanesljivih virov se poroča, da je zadnji teden utonilo mnogo nemških vojakov, ki so imeli vežbo za izkrcavanje. Presenetili so jih angleški letalci in jih poškrofilili z bombami. Nekatere vesti zatrjujejo, da so Nemci izgubili do 60,000 vojakov pri teh vežbah za invazijo na Anglijo. Zatrjuje se tudi, da je utonilo mnogo nemških vojakov, ko se jih je prisililo, da so morali plavati s polno bojno opremo eno miljo daleč do brega. S tem jih je hotelo poveljstvo učiti, kako bodo naskočili angleško obrežje, kjer z barkami in ladjami ne bodo mogli prav do brega. Govori se, da se je radi tega več nemških polkov uprlo, ker se tako nečlo-veško postopa z njimi.

Obisk iz Elya

Včeraj nas je obiskal v uredništvu Mr. Joseph L. Champa iz Ely, Minn., ki je po poklicu policijski stražnik, v privatnem življenju je pa predsednik društva Srca Jezusovega št. 2 JSKJ na Elyu. Bil je na konvenciji JSKJ in domov grede se je ustavil v Clevelandu, kjer je obiskal svojega nečaka Mr. Louis Champa v Maple Heights in bratranca John Champa v Collinwoodu. Z njim je prišla tudi svakinja Mrs. Louis Champa, soproga gl. blagajnika JSKJ. Joe je sila prijazen človek in v svoji policijski uniformi se gotovo še bolj postavi. V soboto odpotuje zopet nazaj na Ely, kjer bo zopet nastopil svojo službo in pazil, da bodo Elyčani izpolnili postave in pravila mesta in države.

Vabilo na prireditve

Nocoj ob 8:30 se vrši v dvorani pod cerkvijo sv. Vida prireditve Oltarnega društva. Vsi farani in prijatelji ste prijazno vabljeni. Pridite po lepe nagrade. Vstopnina bo samo 50 centov.

DEMOKRATSKI KAMPANJSKI ODBOR 32. VARDE

Slovenski demokrati klub 32. varde je imenoval sledeči kampanjski odbor za novembrske volitve: Kampanjski načelnik bo Anton Vehovec, councilman 32. varde; prvi podnačelnik Lawrence Leskovec, druga podnačelnica Jennie Fonda; tajnik Vic Tomažič, blagajničarka Albina Smrekar, zapisničarica Berta Cerkvenik. Publicijski odbor: Michael Lah, Sr., Michael Lah, Jr., John Trček, Frances Susel, Frank Turek, Jos. Vraneža in Anthon Somrak.

Krajevni načelniki: 1. okraj: Geo. Marolt, Anton Stefančič in Chas. Behvol. 2. okraj: Mi-

chael Lah, Lawrence Leskovec, Frank Turek. 3. okraj: John Centa, Jos. Hočevar, Josephine Zernie. 4. okraj: Louis Turk, Louis Dimenc, Anton Rudman. Svetovadni odbor: Louis Jerkič, Pauline Mausear, Mary Gozdanovich, Geo. Turek, John Pruznik, Frances Salmich.

Reklamní odbor: Albert Smrekar, Joe Vraneža, Anton Tomše, Ana Otoničar, Frances Debeljak, Amalia Sayher, John Brodnick, John Jančar, Frank Skotin in John Rebolj. Seja tega odbora se bo vršila v četrtek 26. septembra v Turkovi dvorani, 16011 Waterloo Rd.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo, celo leto, \$7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 226 Wed., Sept. 25, 1940

Kako si Hitler predstavlja Evropo

V Hitlerjevi vili v Berchtesgaden visi velik zemljevid Evrope, katerega je Hitler sam narisal. Na tem zemljevidu je viden ves načrt, ki ga dela Hitler za novo Evropo. Vsa kontinentalna Evropa je razdeljena v tri dele, ki se imenujejo: Srednja Evropa, Vzhodna Evropa in Mare Nostrum (naše morje). Za te tri dele se lahko rabijo tudi tri druge besede ali imena: Hitler, Stalin in Mussolini.

Hitler je naslikal Srednjo Evropo z rujavo kredo. Razteza se od Arktičnega morja do Črnega morja, od Visle do Rokavskega preliva. V tem delu Evrope so sledeče pokrajine: Norveška, Švedska, Danska, Holandska, Belgija, Luksemburg, Alzacija-Lorraine, Nemčija, vsa Svica razen južnega in zahodnega dela, Avstrija, Čehoslovaška, zahodna polovica Poljske, Rumunska, razen Besarabije in severne Bukovine, Madžarska, Bolgarska in severni del Jugoslavije. Ves ta teritorij bi prišel pod politično in ekonomsko nadvlado Velike Nemčije.

Tisti del Evrope, ki ga je Hitler zaznamoval na zemljevidu kot Vzhodno Evropo, je narisan z rdečo kredo in obsega sledeče pokrajine: Sovjetska Rusija, Finska, Estonija, Latvija, vzhodni del Poljske, Besarabija, severna Bukovina, Mala Azija in Perzija. Vse to bi spadalo pod oblast Moskve.

Mare Notrum (naše morje), je narisano v plavi barvi in obsega pokrajine okrog Sredozemskega morja, katero so že stari Rimljani imenovali Mare Nostrum (naše morje). Ta teritorij bi obsegal sledeče pokrajine: Italijo, z malim kosom Francije, južni del Švice, južno Jugoslavijo, Albanijo, Grško, otoka Ciper in Kreta, Palestino, večino severne Afrike ob morju, Španijo in Portugalsko. Ta del zemljevida kaže, da je bil Hitler zelo radodaren Mussoliniju, ko je delil Evropo. Toda zadnji dogodki kažejo, da je Mussolini precej izgubil na prestižu v Berlinu, ker se je tako slabo izkazal z vojsko in morda bo Hitler dal črnosrajčniku nekoliko manj.

En del zemljevida je pa Hitler naslikal z rujavimi in plavimi črtami. To predstavlja Francijo in Hitler se najbrže še ni odločil, kaj bo napravil z njo.

Kar je zanimivo na tem Hitlerjevem zemljevidu je to, da ni tukaj nikjer Anglije. Tam, kjer bi morala biti Velika Britanija, je prilepljen kos belega papirja. S tem je hotel Hitler pokazati, da je popolnoma izločil Anglijo, kar se tiče njenega vpliva v Evropi.

Ta zemljevid, ki ga je narisal Hitler, je podoben onemu iz leta 1600, ko je bila vsa Evropa pod nemško razen Francije, Španije, Italije in Balkana. Po 30 letni vojni, leta 1648, pa je bila Nemčija razkosana in Hitler je zdaj očividno namenjen, da napravi Nemčijo tako, kot je bila pred 300 leti.

S kakšno logiko ustvarja Hitler novo Evropo, kažejo njegovi dokazi: Nemčija nima dovolj morskega obrežja. Norveška ga ima pa kar 1000 milj. Norvežani so nemškega pokolenja, torej mora priti Norveška pod Nemčijo. Ker sta Danska in Švedska naravna mostova do Norveške, morata biti torej enostavno pod Nemčijo.

Réka Rena je glavna nemška povodna žila, po kateri je izhod za nemško industrijo. Toda ustje Rene leži v Holandski. Tega Nemčija ne sme dovoliti. Poleg tega sta bili pa Holandska in Belgija nekoč nemški provinci in narod je večina nemškega pokolenja. Torej se razume, da mora vse to priti pod Nemčijo.

Švica je vsa nemška, razen francosko in italijansko govorečega dela. Večina Švicarjev govori nemščino. Poleg tega pa potrebuje Nemčija Alpe za svojo obrambo. Torej ne gre drugače, da pride Švica pod Nemčijo.

Avstrija, Češka, Moravska in Slovaška so že v Nemčiji. Oni del Jugoslavije, kjer so naseljeni Nemci, mora tudi priti pod rajh.

Poljska, kakor jo je ustvarila versajska pogodba, nima pravice do obstoja, kot misli Hitler. Sicer je pa njih dežela nekoč spadala pod nemški imperij.

Balkan je bil že od nekdaj smodnišnica Evrope, pravi Hitler. To je treba enkrat za vselej odstraniti. To se zgodi pa samo tedaj, če bodo stale nad Balkanom močne države. Zato bo pa Romunska in Bolgarska pod nemško oblastjo, Jugoslavija in Grška pod italijansko. Turška se mora združiti z Rusijo, Dardanele bodo pa v oblasti Rusije, Nemčije in Italije.

Potem pride pa še Hitlerjev načrt glede kolonij. Najprej bo primorana Anglija, da vrne svoje kolonije "pravim lastnikom." To je en del kolonij. Drugi del obsega francoske kolonije, tretji italijanske in četrty belgijski Kongo in holandska vzhodna Indija. To, zadnjo grupo bo Hitler razširil še na Filipine.

In vse te kolonije bodo tvorile (po Hitlerjevem načrtu) en sam kolonialni imperij, ki ga bodo uradovali (ali izžemali) v korist vseh treh totalitarnih samodržcev.

Ko so Hitlerja vprašali glede kolonij, angleških in francoskih, ob zapadni ameriški hemisferi, je baje rekel: "Za te naj pa skrbijo Zed. države!"

To je Hitlerjev načrt za Evropo. Na prvi pogled izgleda blazen, toda če premislimo, kako se bojuje evropska vojna, stoji temu načrtu napoti zdaj samo še Anglija.

BESEDA IZ NARODA

Slovenska ženska zveza

Primereno bo, če v teh dneh napišem nekaj vrstic o S. Z. Z., ki je še med drugimi organizacijami najmlajša, toda kaže, da je in bo najpopularnejša, to vsaj v socialnem oziru.

Bodimo toliko tolerantni in priznajmo tej novi ženski organizaciji S. Z. Z. kar ji gre. Da bomo to opravičeno storili, se moramo ozreti na dejstva, katera ta ženska organizacija doprinaša in vporablja v svoj namen, da z njimi dosega cilj, za katerega se je odločila.

Poglejmo malo v njeno akcijo, v nje izvrševanje aktivnosti, v kateri se odlikuje in kako se odlikuje, da bomo videli, če je vredno našega priznanja.

Od prvega postanka njene ustanovitve sem gledal nanjo iz mogočega vidika velike njene bodočnosti v tem namreč: če bo Zveza zavzela pravo smer ali pravo pot, po kateri bo nudila slovenskemu narodu odprta vrata, skozi katera se ji bo narod lahko pridružil in z njo sodeloval.

Zveza, oziroma preudaren odbor zveze, je to tudi dobro izpeljal. Odbornice so bile toliko previdne in dalekovidne, da so začrtale tisto pot, po kateri se je zveza lahko začela širiti v hiše slovenskih družin. Zveza je začrtala tisto pot, ki je najboljša, najbolj prikladna mišljenju našega slovenskega naroda.

Ko se je zveza rodila je bilo prerokanje kakor ga je ob vsakem času, kadar se ustanovi nekaj novega. Vse je gledalo na zvezo, kam jo bo krenila in katero pot bo zavzela glede cilja, po katerem bo sodelovala in glede mišljenja, katerega bo kot taka gojila ali z drugo besedo: kakšno barvo bo pokazala.

Uradnice so bile dovolj previdne in so zvezi dale vodnika in svetovalca, ki je bil izkušen mož. Izbrale so zvezi duhovnega svetovalca in sledile njegovim modrim nasvetom. Zveza je začela dobivati zaupnost pri narodu. Ustanovile so svoj mesečnik "ZARJA," ki je danes organizator, vodnik in izobraževalni članski organ, ki je velike koristi na izobraževalnem polju, v hišah slovenskih družin.

To, da so uradnice zveze prve dale zvezi smernico prave poti v sporazumu slovenskega duhovnika in potem uredile mesečnik, so dosegle za zvezo zagotovljen napredek, ki se že kaže in ki bo nadaljeval svoj tek v novi domovini ameriško-slovenskega naroda.

Ker so bile pri zvezi uradnice, katere so imele za seboj dobre preizkušnje organizacijskega življenja, so vpeljale v zvezo tudi takozvani "šport," to je ravno tisto, kar je bilo nujno potrebno, da se je zainteresiralo mladino za zvezo.

Ni potreba nobenih posebnih besed, da bi z njimi dokazoval krasne uspehe, ki jih je zveza že dosegla s to namero in s tem športnim sodelovanjem, ki je ne samo kredit, marveč je tudi v veliko izobrazbo dekletom samim, ki se v tem vadijo na častnem načinu pri vajah, da se nauče in potem nastopajo v korist sijajnih parad, ki jih kot narod številokrat potrebujemo za javni nastop.

V zadnjih starih letih nam je ta organizacija S. Z. Z. pridobila s takimi nastopi toliko poznanja med drugimi narodi, da je zaslovela nad vse druge narode.

Po njenih nastopih v javnih parkih, kjer se srečuje tisoče ljudi, so z nastopi, ki so vredni, da se o njih piše in govori, mlade članice teh krožkov za ime "Slovenian" pridobile toliko poznanja, več kakor ga je

katera druga organizacija pridobila v vseh prejšnjih letih.

Ne samo to, da je v teh nastopih veliko zanimanja mladine, ki je v tem poleg tega tudi veliko izobrazbe. Prvič je disciplina za točne vaje, poslušnost in ubogljivost in zdrave akcije. Dalje je v uniformi tudi ponos. Povsod, kjerkoli nastopajo, je pozornost in odličnost, kjer je potreba pravega zadržanja in obnašanja. Vse to šteje pri mladih dekletih k izobrazbi.

Vse to bi veljalo na eni strani njim samim v dobro. Drugo pa je vredno še več in sicer:

Zakaj "Slovenska ženska zveza"? — Nikdo ne bi mislil, da so pri tem večina vsa ta dekleta tudi docela "Slovenke" in se tudi ne sramujejo svojega materinega jezika! To sem imel mnogokrat priliko se prepričati. Ko nastopajo o prilikah praznovanja svojega naroda je vedno slovenska reč (beseda), kjer se avtomatično razvija slovenska govorica. V skupnosti dajejo druga drugi pogum in končno se temu navadijo in tako postajajo prave Slovenke.

Vzemimo iz kateregakoli vidika, bomo vse povsod našli samo korist brez vsake opravičene kritike. Ustanova športnega oddelka (krožkov) v zvezi je bila za tem, da so vzele smernico v verskem oziru drugi največji korak do uspešnega napredka.

Zvezino glasilo "Zarja," to je duša organizacije. Glasilo je tisto, ki daje dihanje. To so pljuca. Dokler je k temu še glavni odbor kot vestna vodilna moč, mora ta zveza napredovati vidoma!

Kako neobhodno je bila ta zveza potrebna se vidi iz tega, ker je zveza v teh letih dosegla tako veliko uspeha. Uspeh ni samo v javnem vidiku, uspeh je tudi drugod, ki se ne pokaže v dvoranah kakor nastopi krožkov. Uspeh je in bo v hišah naših ali njihovih družin. "Zarja" naj bo in mora biti tisto, ki bo prinašalo pravi duh v hiše zvezinih članic.

Zakaj sem od prvega dneva z veseljem pozdravil S. Z. Z. je bil vzrok namreč, ker sem računal, da se bo vzbudila slovenska žena, slovenska mati in gosposinja!

Ko smo morali na eni strani toliko let poslušati ostudno napadanje brezvestnih odpadnikov v glasitih ljudskih organizacijah, kjer so izrabljali ta glasila proti vsaki logiki na najbolj krivičen način in v njih napadali versko prepričanje lastnih sočlanov-rojakov, je bila to muka za katoličana, poslušati in čitati!

Toda, oglasila se je žena, slovenska mati in gosposinja z modrejšo besedo, z besedo, resnice in potrebe in zaključila je: "Zenski svet! Naša dolžnost je, da delamo skupno in da delamo za blagor svojega naroda!"

Niste rekle zastoj! Sle ste in storile ste! Na vaše izjave so se slovenske matere po hišah zdrmile, pristopile so v vaše vrste, ker so bile prepričane, da jih ne boste varale! Prišle so v vaše vrste za to, ker ste imele moč za svetovalce, katerim slovenski narod rad poveri vodstvo in jim zaupa! Vaš prvi in sedanji duhovni svetovalec sta bila zvezde razuma pravega svetovanja. Ker ste sledile, ste tudi uspele. Uspevale pa boste še bolj, ko se bodo še vse druge matere in gosposinje prepričale, da od vas ne bodo prevarane, kakor se je v Ameriki že tolikrat pripetilo, da so iz lepih besed "narodne" in "narodni" potem postali rdeči! Žalostno je, toda resnično, da morajo pionirske matere, ki se nahajajo tukaj že nad 40 let paziti, da ko pride neko gla-

silo slovenske organizacije tedensko v hišo, ga pionirka takoj pograbí in z njim takoj obračuna, še predno pride katerega drugemu v roke, to stori zato, da obvaruje svojo družino nalezljive bolezni — odpadništva. Vendar mora ta pionirka tudi sama plačevati za to glasilo. Izkorišča ga pa urednik, ki je sam odpadnik v svoje namene, kar je neopustljiv greh.

Čast, da se je organizirala S. Z. Z. in čast ji, ker je vzela pravo pot, ki je za slovenskega rojaka in rojakinjo častna! Mnogo boš lahko storila S. Z. Z. za dobro svojega naroda! Ni toliko na tem, koliko bo podpore za družine v dolarjih, to ni bil cilj Zveze niti pri ustanovitvi, v ta namen so podporne organizacije; več kot to je vendar prosvetna smer in prava ter pravična in poštena izobrazba! Članice Slovenske ženske zveze naj druga ob drugi, rama ob rami, izobražujejo v tistem duhu, ki je za srečo in za zadovoljno življenje slovenskih družin. Vse to je pa edino v duhu prave krščanske misli in krščanskih del. Če je kdo ali katera organizacija to dolžna izvršiti, je to naravnost vpoklicana SZZ. Kar boste storile v tem, da boste v hišah izboljšale družinsko življenje, bo to vam šlo za veliko in za zaslužno delo! V tem je vsa naprednost in vsa modrost, več nikdo znati ne more in tudi ni za stan slovenske žene več vedeti in znati potreba.

Izboljšajte hišni red v družinah! Napravite družine zadovoljnejše! Priporočajte, da ostane v hiši z vsemi drugimi slovenskimi običaji tudi pravi veren slovenski duh, pa bo SZZ v zgodovini slovenskega naroda in sicer v Ameriki najslavnejša organizacija med vsemi, kar smo jih doprinesli za blagor slovenskega naroda.

To, kar gojite v vaši zvezi sem želel in si prizadeval že dolga leta, pa mi ni bilo mogoče. Zato se veselim, da ste se v ženske zavzele! Čast predsednici Mrs. Marie Prislund, ki je začela orati ledino! Vedela je, da je prišel čas za slovensko ženo, da v Ameriki nekaj vpelje, ki bo dalo slovenski ženi priliko, da se pokaže in izkaže v pravi njeni modrosti.

Druge modre žene so ustanoviteljici sledile kakor čebelice in danes je zveza, da lahko rečem, nekaj najbolj potrebnege pa tudi gotovega, ki bo imele najdaljši obstanek z največjo koristjo za dobro slovenskega naroda.

Druga navdušena začetnica v zvezi je bila pa Albina Novak, ki je v zvezi vpeljala "športni" sistem. To je dalo zvezi zagotovilo obstanka in veliko priznanja. Zastonj bi vabile k sebi mlada dekleta, če bi ne imele tega oddelka, takozvanega športa, ki pa ni brez pomena in brez koristi kakor sem že zgoraj omenil. To, kar je storila Mrs. Albina Novak, se sploh ne more dovolj opisati, le kdor sledi njenim delom lahko izpričuje.

Druga mi ne preostaja kakor da sklenem s čestitkami: Žene in dekleta, le po tej poti in v takem duhu naprej! Dokler boste v tem ostale zveste, bo vaš napredek zasiguran. Zelim vam obilnega uspeha!

Anton Grdina.

Strela je tudi koristna

Da bi strela človeku tudi kaj koristila, je pač težko verjeti. Pa je le tudi na tem nekaj resnice, če pomislimo na dogodek v okolici Luckelsa na Norveškem. Tam so namreč kmetje že delj časa opazovali, da strela udarja neprestano v nek hrib, in sicer vedno na določeno mesto. Nek kmet, ki se mu je stvar zdel nekak čudno sumljiva, se je podal v mesto in obvestil o tem tudi komisijo za raziskovanje rudnih ležišč. Komisija je odšla na dotični hrib ter res ugotovila, da so v njem velike zaloge železne rude. Še do danes

Za pouk in izobrazbo
Pisec
LOVRENC SUHADOLNIK

Članek 41.

DOBER NASVET

Dolžnost staršev

Če staršem niso dobro poznana razna dela, za katera naj bi se odločil in zanimal njih sin, vam svetujem, da se poslužite po mojem mnenju najbolj važne knjige pisane v angleškem jeziku in se imenuje "Choosing Vacation." To knjigo lahko dobite v vsaki mestni-javni knjižnici (library).

V prvem letu višje šole se nekateri učenci komaj malo razgledajo, da se potem vedo bolje odločiti, kateri posel bi jih najbolj zanimal in za kateri poklic se bodo odločili za poznejše življenje.

Nikakor ni pravilno misliti, da se bo fant že odločil za svoj zaželjeni poklic, ko bo dosegel 20. leto, to ni pravilno, vsak naj se odloči za svoj poklic že ko je dopolnil 16. leto, da ima na ta način dovolj časa se temeljito pripravljati in izuriti v poklicu, za katerega se je odločil.

Mnogo učencev je, ki pohajajo v višjo šolo polna štiri leta, a koncem četrtega leta pa se šele spomnijo, da se niso učili predmetov, kateri bi jih zanimali in jim kaj koristili v poznejšem življenju oziroma v poklicu, za katerega se bodo šele odločili. Takemu fantu sta odprti samo dve poti in sicer ena izmed teh je, da gre fant za prihodnja tri ali štiri leta zopet nazaj v šolo, druga pa je, da se poslužijo korespondenčne šole, katera pa ga bo navadno stala od 250 do 300 dolarjev. To sicer ni velika vsota, vendar pa je prevelika, da bi jo oče, ki ima mogoče še prav majhen zaslužek, mogel plačati.

Mogoče pa vam zamore sve-tovati še neko drugo pot, katera pa je precej trda in grenka in po kateri sem hodil tudi jaz sam. Če hočete lahko vpoštevate ta moj nasvet, katerega vam dam brezplačno, ta pot je — večerna šola. Zares stane precej denarja, žrtvovati je treba nočni počitek, beliti si je treba glavo, veliko skrbi je in mnogo dragocene-ga časa se mora zamuditi. Vse to se da narediti, če ima človek trdno in odločno voljo.

Take, ravnokar opisane napa-ke, pa sinu ni treba delati, če bi dobil od svojega očeta pameten in dober nasvet, katerega tako nujno potrebuje že takoj v začetku vstopa v višje šole. V tem oziru se očetje nikakor ne morejo izgovarjati, da jim to ali ono ni bilo znano, ker vse potrebne informacije in navodila lahko dobite, samo če se malo potrudite. Dobro in priporočljivo je, da se človek seznani z različni deli po tovarnah.

Se ena pot, katera bi pomagala sinu, da se bo odločil pravilno je pa ta, da oče in sin magari skupno obiščeta tovarno, kjer je tako delo, za kakršnega se misli sin odločiti. Tu naj si fant ogleda delo, za katerega se zanima. Resnica pa je še vedno, da odlo-čnega človeka sploh ni mogoče poraziti. Torej pri vsem tem je potrebna trdna in odločna volja učenca in pameten nasvet staršev.

(Dalje prihodnjič.)

—Slavnih "Evropovih basni" ni pisal Evrop, temveč neki Grk po imenu Barbusi, ki je živel v Italiji nekaj stoletij po Evropovi smrti. Nekateri zgodovinarji celo trdijo da Evrop sploh ni nikdar živel!

bi morda ostale skrite v zemlji, če strela ne bi pokazala poti do njih.

—Kmetu Milivoju Radoviću iz vasi Vitanca pri potovcu se je izvalil piščančji štirinogi nogami. Drugače je sto normalen.

—Osemdesetletni Muharaga Topčagič, posestnik v linu pri Tuzli, prehodi na dan 12 kilometrov samo da lahko bere vsak dan časopis.

Če verjamete al' pa ne
SNUBAČ V PAST

(Nadaljevanje)

Kmet je široko odprl usta:

"Zdi se mi, da ti manjka kolesce. Od kod pa prihajajo gav si prav za prav?"
"Ali me ne poznate? Jaz vendar Trdanov sin iz Zaleja."

Stari kmet je odprl oči na široko, Nežka pa je s roke nad glavo.

"Kaj je mogoče, Janez?" zavzel stari. "Kaj pa vendar laš tukaj?"

"Snubim. Nežko bi imel Ali naj povem nagov?"

"Že velja, že velja," se je jal stari.

"Kod si pa prav za prav šel noter?"

"Skozi vrata."

"Kdaj pa?"

"Ko ste molili rožni venec."

"Kje si pa potem bil?"

"Pod stopnicami."

"Kaj si pa tam delal?"

"Čakal, da pridem zopet."

"Zakaj pa nisi prišel?"

"Si nisem upal."

"Taha," se je smejal dar, "in potem nisi mogel ven in si nazadnje padel v smolo. Sedaj se pa že izven, tam notri menda ne bo nočeval?"

S precejšnjim trudom Janezu posrečilo, da se je iz tvarine, ki se ga je sto držala. Ko je stal pojen bil podoben velikemu menihu za otroke. Debeli čenice iz testa so obdajale ve noge, čevlji so bili po majhnim čolnom, po hrbtu po prsih pa so mu polnili kosi testa in so padali na cmok — cmok. Gospodar dekla in Nežka so se morali, da niso popokali od smeha.

"Pustite me, da grem dom."

je prosil Janez.

"O ne," se je smejal "takega ptička ne ujamem dan!"

"Kaj pa naj tu počnem?"

"Z Nežko se lepo zmešaj si že zato tukaj. Kdor je nitbeni pasti, ne pride nikoli iz nje. Nežka, kaj ti temu zenuin?"

"Tak, kot stoji pred ma predebel kožuh," se je imalo dekle. "Če se ostrim morda naredili kako kupi."

"Janez, pridi v mojo sobo tam preoblečeš," je rekla "ti Nežka, pa hitro skozi vo."

Janez je šel pokorno v tom in Nežka je stopila v kuhinjo. Ko se je umil in oblekel gospodarsko obleko, je bil zopet podoben dobremu snubaču.

Radi hrupa so se vsi pili dili in so vstali iz postelj zvedeli novico o neobičajni bitvi, ni hotelo biti konca ne kraja. Vključno nočni uri so napravili veliko rok. Veliki hlapec je naj bi si dala Nežka svojo nina ocvreti v zabeli. Na svečnici sta bila Nežka zares na prižnici. Tri tedne se je že sukala Nežka v malda gosposinja po hiši. Pri poroki je bilo njih mnogo dobrih in slabih tipov na Janezov račun, pa se ni veliko zmenil za snubitev pa mu je prišlo devk "Janez iz testa."

WINNETOU

Po namiznem izvirniku E. Maye

Čisto naj počiva njegovo truplo poleg njenega trupla, da se bo njegova duša v večnih loviščih besele. Ali so zadovoljni?"

Pogledal je po bojevniki. "Howgh —! Howgh —!" so molglasno pritrjevali.

Zares, mladi Pida je bil nenačuden in, po svoje vsaj, plemeniti človek! Da mi je napovedal mušeniško smrt na kolu, to je bilo samo po sebi umljivo, da pa naj bila moja smrt strašna, kakršne še noben človek ni oku-

čal, torej za mene nad vse častno, za to pa sem mu moral biti hvaležen, vsaj po indijanskim pojmi. Saj je povedal, da me bo nekakega drugega človeka. In da me je mislil pokopati poleg Inčuncine in lepe Indijanke Nšo. To je pričalo o tenkočutnosti in nežnosti, ki bi jo pri rdečem človeku komaj iskal.

Santer pa se je zaničljivo zadrževal.

"Fante, glej glej —! Čestitaj ti! Svatbo boš obhajal v loviščih z lepo mlado Indijanko —! Kdo bi si tega tudi ne želel —! Še sam bi prišel v svate, ker že ženin ne morem biti. Ali me boš povabil, ni bil vreden, da bi mu odgovoril. Pa ne vem, kako da so mi ušle besede:

"Ni treba, da bi te povabil! Samo boš prej tam ko jaz!"

"Tako —? Zares —? Na beg niš —? Dobro, da vem! Počel bom, da nam ne boš ušel. Kišve so se pripravljali na pohod v dolino. Sneli so mi vezi, roke so mi pustili zvezane na hrstu in povrh so me prišli na dva Indijanca, ki me vzela med sebe. Pida je dal moje orožje, mojega vranca pa je peljal eden izmed bojevnikov. Santer in njegovi trije ljudje so šli za nami in peljali svoje konje za vaje.

V dolini so se speš utaborili, okurili in si spekli divjačino, ki jo prinesli s seboj. Tudi dobil sem velik kos mesa, ko ga sem pospravil. Pa potem sem se, močen sem moral biti, kdo ve, kaj me je še vse čačalo. Med jedjo so mi roke razlezele, pa me tako ostro stražili, da beg niti misliti nisem. Ko me so najedli, so me privezali na konja in odjezdili smo.

Zunaj na preriji sem se obrnil in še enkrat pogledal po Nuggetu.

Ali bom še kedaj spet videl grobove Inčuncine in Nšo —? Upal sem, da še. Vsaj tako kadikrat gledam. In ker bi jih ne videl, če bi me pokopali ob Nšo, mi menda smrt le še ni bila tužna —.

III.

Staro sovraštvo.

Jezdili smo proti jugovzhodu. Wigwami Kiow so stali še vedno ob izlivu Salt Forka in Red River, v kotu med obema rekama, prav tam kakor pred leti, ko sem z Winnetouom in Sam Hawkensom "obiskal" Kiowe in jim ugrabil Pido ter ga zameglovala sama.

Ker so tisti kraji mojim bratcem že znani, jih ne bom še enkrat popisoval. Se tudi nič posebnega ni pripetilo spotoma, kajti bilo je vredno omeniti.

Če bi me tudi ne bilo, bi jim bilo temu ne bilo mogel uiti. Santer je skrbel, da se mi ni pošlo za prav nobena prilika za prihod. Dve uri je še bilo do vasi. Kako razburjenje, kako veselje je pač vzbudila na vasi novica, da so ujeli Old Shatterhanda —!

Ob zaključku petletke Zdr. mlad. pev. zborov

Vsako praznovanje ali pisanje bi bilo najbolj umestno že julija meseca — pisca pa sedaj pred otvoritvijo sezone, ko bodo posamezni zbori naše mladine na delu za različne koncerte in nastope. Pet let kulturnega delovanja mladine pomeni ravno toliko kot 25 let pri odraslih. Njih delo, številni koncerti, gostovanja pričujejo poštenost gornje primere. Vprašanje stoji sedaj pred nami, ali imajo zadostnega življenja v sebi, zadosti skupnosti in dobre volje, da si zastavijo cilj: naprej do praznovanja **velike 10-letnice!** Kjer je volja, želja in razumevanje, tam je uspeh; izogniti se bo pa treba vseh malenkostnih osebnih sporov, ki se navadno pojavijo povsod. Ako se bomo znali izogniti tem, uspeh je zagotovljen — kajti harmonija dlje pride kot vse posamezno prizadevanje. V tem pravcu gredo so mu povedali moje mnenje o zakladu na Nuggetu cilu, da je namreč Winnetou zlati odnesel. Papirji, ki jih je videl v mojih rokah, so mu bili dokaz, da vem pač še kaj več o zlatu. Če pa zlata ni bilo več, bi ga bili tudi zamen iskali in zato tudi ljudi ni več rabil, ki bi mu pomagali iskati. Gates, Clay in Summer so mu bili odslej v nepotje in gotovo je razmišljal, kako bi se jih otrešal. Pogotič jih ni hotel, vzel jih je s seboj, pa bi jih o prvi priliki pustil na cedlu. Zato tudi ni nič posebno prijateljski občeval z njimi.

Odkar ni več upal na zlato zaklad pri grobeh, so se seveda vse njegove misli sukale okoli papirjev, ki sem jih izkopal. Ni vedel, kaj pomenijo, gotovo pa je slutil, da se nanašajo na zaklad. In ker je hotel imeti zlato za vsako ceno, je moral tudi papirje za vsako ceno dobiti v roke.

Očitno si mi jih ni upal vzeti bal se je Pide. Dvoje možnosti je imel, da se jih polasti. Ukradel bi mi jih v spanju ali pa bi pregovoril Tanguo, naj mu jih da. In niti posebno težko ni bilo za predreznega lopova, da jih dobi na eden ali drugi način v roke.

Shranil sem oporoko v notranji žep svoje lovske suknje. In tam je še vedno tičala in Santer je dobro vedel, kje jo imam shranjeno. Drugam je nisem mogel skriti. V drug žep —? Ali da bi jo zašil v podlogo —? Neopaženo bi se moralo zgoditi, sam sem moral biti. Sam pa nikdar nisem bil, neprestano so me stražili. In povrh sem imel še tudi roke zvezane. Priplazil bi se ponoči k meni, ko bi spal, mi vzel papirje pa zbežal. Čuvali so bili neumni, Santer pa predznan dovolj za tako dejanje. In če bi se zbudil in kričal, bi bil že zdavnaj izginil v temi s svojim plenom.

Prav tako lahko je bilo tudi mogoče, da mu jih je prepustil Tanguo, če ga je prosil za nje. Stori je nekaj uslug Tangui, Tangua je mene sovražil, — nič ni bilo lažje za Santerja, ko da je poglavarja pregovoril, naj mu daruje papirje.

Priznam, da nie je od tega razmišljanja glava bolela. Res v zadregi in stiski sem bil. Za sebe, za svoje življenje še nisem toliko skrbel, bal pa sem se za Winnetouovo oporoko in za njegovo zapuščino.

Pa pomohi trenutno ni bilo nobene. Počakati sem moral, kako se bo postavil Santer, ko prispemo pred Tanguo.

Prijezdili smo do Salt Forka, do "Slane reke," ga prebredli na plitvini in potovali po medrečju Salt Forka in Red Riverja dalje. Pida je poslal dva bojovnika naprej, da bi napovedala naš prihod. Dve uri je še bilo do vasi. Kako razburjenje, kako veselje je pač vzbudila na vasi novica, da so ujeli Old Shatterhanda —!

so pokazali nekaj, kar še nikoli ne poprej. Delegacija je bila vsa navdušena. Slikali so jih zase in za druge, ki so jih imeli priliko videti, ko so razposlali filme po raznih naselbinah, kjer žive Slovenci. Iz hvaležnosti jim je jednota naklonila \$250 v delno odškodnino in priznanje za njih nastop, ki je bil oddan sam ne vem preko koliko radio postajah v Ameriki. Kritika, ki je sledila, je bila zelo laskava in pohvalna iz vseh strani Amerike. Moralen uspeh je bil tak, da ga ne bi mogli želeli večjega. In malone vsi ti otroci so člani te organizacije. Ker je bila želja staršev in odborov, da ostanejo neodvisna kulturna skupina, da nimajo nobenega motenja v svojem udejstvenju, ostali so le kot ZDRUŽENI MLADINSKI PEVSKI ZBORI, kar so do tega pisanja.

Iz Chicaga je nekega dne prišlo pismo, v katerem so se začela pogajanja z Pioneers društvo SNPJ za gostovanje vseh zborov v Chicagu ob priliki njih obletnice 1. 1939. Iz raznih razlogov, glavni finančni, se to ni moglo to pot završiti, pride čas, ko bo tudi to uresničeno. Mr. Grdina je svoječasno poskrbel za reorganiziranje njih pesmi na plošče, kar še danes lahko dobite, ako nistem pod napačnim utisom.

Ker ni šlo zaenkrat v Chicago, uredilo se je za skupen koncert v Memorial Hall v Pittsburghu, Pa. Pravično bo, ako rečem, da je tukaj prišel nastop mladine do svojega viška, kajti njih glasovi so prišli do polne veljeve in slišalo se je to petje tako, kot bi igral na orgle. Tamkajšnjemu poštvovalnemu odboru gre največje priznanje in zahvala. Vse to ne bi bilo mogoče ako ne bi oni slovensko-čuteči rojaki tukaj v Clevelandu tako velikodušno in radodarno priskočili na pomoč, ko se je nabiralo za potovalni fond otrok. Šli so triumfirati s posebnim vlakom, in vseh skupaj nas je bilo preko sedemsto iz Clevelanda z otroci vred. Udeležba bi lahko bila veliko večja kot je bila, vendar ne moremo reči, da je bila slaba — saj so imeli vsi zbori od tega lep preostanek od vstopnine! V hvaležnost so pittsburghski rojaki poslali na moj naslov lepo kupo, katero se je slovesno izročilo g. Louis Šemetu za njegovo vodstvo te mladine v slovenski pesmi. Peto se je pa tam v ne vem koliko slovanskih jeziki — kar je dalo stvari lice SLOVANSKEGA DNE!

En skupni koncert ne morem in ne smem prezreti, in ta je bil oni, v katerem so otroci v SND prepevali originalne kompozicije g. Šemeta, besedilo je pa bilo ono poezij naših ameriških pesnikov kot: g. Ivan Zorman, Katka Zupančič, Ivan Molek, g. Zupan, Anna Krasna in drugih.

Letos je že vdrugič, ko so ti otroci nastopili v velikem festivalu v prosti naravi v Gordon Parku pod pokroviteljstvom vseh narodnih domov v Clevelandu in okolici. Lani je bilo tam preko pet tisoč ljudi, letos je pa slabo vreme vso stvar nekako disorganiziralo, vendar so storili svojo dolžnost.

Med drugim so tudi nastopili na radio pod vodstvom radio napovedovalca, g. James W. Mally in enako pod napovedovalcem g. Martin Antončičem. Dosledno jih je vodil g. Louis Šeme.

Vse to so v glavnem glavne aktivnosti, katere je vredno posebej omeniti izven nastopov in priredb posameznih zborov. In vse to je bilo mogoče prirediti pod vodstvom pri otrocih ljubljene g. Louis Šemeta. Skomponiral je sam ne vem koliko pesmi, trudil se z otroci ne vem, sodim pa koliko. Marsikatero spevoigro je sam spisal in skomponiral. Vsako nadaljno hvaleševanje tukaj bi bilo ponavljanje tistega velikega priznanja, katerega je žel pri javnosti v posameznih naselbinah, in celokupne javnosti v Clevelandu, in po totem radia zunaj. Ako bo ob 10-letnici spravil te zore zopet za toliko naprej kot jih je v prvih 5. letih, tedaj se moramo nadejati najboljšega in najlepšega iznenadenja.

Pri vsemu temu prizadevanju ne bi bilo nič, ako ne bi stali v ozadju pridni delavci in delavke kot tajniki, predsedniki in sploh uradniki in odbori staršev, ki skrbijo za napredek in razvoj. Iz vidika skupnih mlad. pevskih zborov se lahko tukaj imenuje, da so bili njih predsedniki: John Godnjavec, John Globokar, John Terlep in jaz. Tajnik in tajnica Louis Wess in Ančka Traven. Blagajniki Joe Zele in Anton Artel. Zapisničarji: Ančka Traven, Mary Mahnič, Mary Klun, Mary Zallar, Ivan Kapelj, Josephine Petrič in Rose L. Eršte. Imeli smo vse ostale odbornike in uradnike, katerih imen ne bom tu našteval, bili so pa enako važni, za kar vsem skupaj najlepša hvala za vse kar so napravili tekom svojega uradovanja pri posameznih zborih ali skupnem odboru vseh pevskih zborov naše mladine.

Vsem listom, ki so nam šli na roko tekom pet let najlepša hvala in želja, da bi ti odnošaji bili še tesnejši kot v preteklosti, v skupno korist nas vseh. JAVNOSTI, vsem posameznikom in našim patronom pa želimo vse kar si sami žele in da zanašajo ostanejo tako lojalni kot v preteklosti. ZBORI BODO SKUŠALI VSE KAR JE V NJI MOČI BITI VREDNI VAŠE NAKLONJENOSTI.

Za skupne Združene mladinske pevске zore,

Joseph A. Siskovich,
predsednik

—Trst, julija 1940. — Po vseh italijanskih mestih so spremenili imena ulic, ki so dosedaj nosila razna francoska imena, in jih nadomestili z italijanskimi irendentističnimi imeni. Pri tem so spremenili tudi neka stara imena ulic, ki, kakor pravijo, nimajo danes nikakega pomena več. Tako so med drugim spremenili v Trstu tudi ime ulice Coroneo, ki je bila znana predvsem zaradi sodnih zaporov. Kakor ugotavlja "Piccolo" po italijanskem zgodovinarju Generiniju, je ta ulica dobila svoje ime po znanem ljubljanskem škofu Tomažu Hrenu, ki se je v prvih letih sedemnajstega stoletja mudil v Trstu. Škof si je kupil vilo v današnji Kolonji. Omenjeni zgodovinar imenuje škofa Krones ali Chrones in po njegovem latinskem imenu "Coroneus" je bila imenovana ulica ob kateri je stala njegova vila in današnji sodni zapor.

MALI OGLASI

Soba se odda
Poštenemu fantu ali dekletu se da v najem soba pri mirni družini. Vpraša se na 971 E. 67th St. (228)

Lepa soba
se odda v najem poštenemu fantu pri mirni družini. Za naslov vprašajte v uradu tega lista. (228)

Lot naprodaj
Blizu Green Rd., severno od Miles Ave.; mera 250x150; slovenska naselbina; fina zemlja za obdelovanje; 13 milj od square. Cena samo \$300. Vprašajte na 368 E. 123rd St. (226)

Stanovanje se odda
obstoječe iz 4 sob in kopališča; ima podstrešje in klet. Odda se družini brez otrok. Vprašajte na 1018 E. 66th Place (226)

Delo dobila
dve dekleti, ki imata veselje do dela in ki sta zmožni slovenskega in angleškega jezika. Delo je v novih prostorih čistilnice oblek v slovenski naselbini kot klerkinji. Vprašati je v Society Dry Cleaners, 3419 Carnegie Ave. (226)

Izredna prilika!
V fari sv. Kristine je naprodaj lepa hiša za eno družino, 6 sob, garaža za dva avtomobila. Cena je samo \$4,750. Odrpta v nedeljo za ogled. Naslov: 22100 Fuller Ave. Mimo hiše vozi avto-bus. Lahko pokličite KENmore 0818. (x)

DEKLETA IN ŽENE!
Ker se vse blago draži, zato vam priporočam in svetujem, da si izberete fino in čisto voleno STERLING sukno ali FUR-COAT direktno v tovarni na WILL-CALL prej kakor mogoče, katere dobite pri meni vedno po veliko nižjih cenah kakor kje drugje. Prosim oglašite se, pokličite ali mi pišite, da vas peljem v tovarno, kjer si boste lahko izbrali suknjo ali Fur-Coat po vaši volji in ceni. Se vam priporočam, BENO B. LEUSTIG 1034 Addison Road. ENdicott 3426 (Sept. 11-15-25)

PIJTE!
CLOVER DAIRY
"APPROVED DAIRIES MILK"
1003 E. 64th St.
Telefon ENdicott 4228
Pokličite nas in pripeljali vam bomo na dom!

V najem
se oddajo štiri čiste sobe, mali poštini družini; rent poceni. Vprašajte na 973 Addison Rd., zgorej. (se 21, 23, 25)

Slika nam predstavlja razdejanje kraljeve palače Buckingham, katero so precej razmrčarile nemške bombe. Na pozorišče razdejanja so prihiteli po odhodu napadalcev: ministerski predsednik Churchill, levi na sliki, poleg njega je kralj George in kraljica Elizabeta, da si ogledajo povzročeno škodo. Razdejanje je kopalšče in razbite skorje vse šipe. Ubit ni bil pri tem nihče in tudi o ranjenih poročilo ne pove. Slika je bila poslana iz Londona.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

VENEC

Nikomur ni tačas bilo mar nevihte — ni dolgo trajala, pa še tega ljudje niso opazili. Zdaj je grmelo in se bliskalo že daleč doli v dolini, dež, ki je že nekaj časa padal, je začel kar liti, veter pa se je bil poleg.

Izenada pa, kakor da bi se od tal razpelo ognjeno jadro — le trenotek in s tuljenjem je ogenj objel cerkev od konca do kraja.

Ljudstvo je zbežalo pred uničujočo vročino. Erlend je bil mahoma pri Kristini ter jo potegnil za seboj. Dišal je ves po smodu; ko ga je pogladila po glavi in obrazu, ji je ostalo v roki vse polno ožganih las.

Ob hrumenju ognja nista mogla drug drugega slišati. Pač pa je Kristina opazila, da so mu obrvi ožgane do korenine, da ima v obrazu opekline in da mu je srajca na več krajih pregorela. Smeje se jo je potegnil s seboj za drugimi.

Ljudstvo je sledilo ihtecemu staremu svečeniku in Lavransu Bjorgulfsonu, ki je nosil križ.

Na koncu pokopališča je Lavrans odložil križ ter ga naslonil ob drevo, nato pa se zgrudil na podrti ograji. Sira Eirik je že sedel tamkaj; iztegnil je roke proti goreči cerkvi:

“Zbogom, zbogom, Olafova cerkev. Bog s teboj, draga Olafova cerkev, Bog te blagoslovi za sleherni uro, ko sem v tebi pel in maševal — Olafova cerkev, lahko noč, lahko noč...”

Soseska je glasno jokala z njim. Dež je lil v potokih na gručo ljudi, a nihče ni mislil, da bi odšel. Ni kazalo, da bi dež udušil ogenj v pošmoljenem lesovju — ogorki in žareče skodle so frčale vsenaokrog. Takoj nato se je zrušil strešni stolpiček v plamene, in snop isker se je dvignil proti nebu.

Lavrans je sedel in si z eno roko zakrival obraz, druga pa mu je ležala na kolenih in Kristina je opazila, da mu je rokav od rame doli ves krvav in da mu po prstih teče kri. Stopila je k njemu in se ga doteknila.

“Ne bo menda nič hudega — nekaj mi je padlo na ramo,” je rekel in pogledal kvišku. Bil je še v ustnice bled. “Ulvhild,” je bolesto zašepetal in se zagledal v morje plamenov.

Sira Eirik je to slišal in mu

položil roko na ramo.

“S tem ne prebudiš svojega otroka, Lavrans — Ulvhild spi prav tako dobro, čeprav gori nad njenim počivališčem,” je rekel. “Ona ni izgubila doma svoje duše, kot smo ga mi drugi nocoj.”

Kristina je skrila obraz na Erlendovih prsih in čutila njegove roke okoli ramen. Tedaj je zaslišala, da je oče vprašal po svoji ženi.

Nekateri so odgovorili, da je neka ženska od strahu dobila porodne bolečine. Odesli so jo v župnišče in Ragnfrid je šla z njimi.

Kristina se je zopet spomnila tega, kar je bila čisto pozabila, odkar je opazila, da gori cerkev. Česa takega bi zares ne smela videti. Spodaj v dolini je živel mož, ki je imel rdeč madež čez pol obraza; pravili so, da je njegova mati gledala požar, ko ga je nosila. “Ljuba, sveta Devica Marija,” je vzdihnila v srcu, “da, da bi mojemu detetu to ne škodovalo.”

Naslednjega dne so sklicali občinski zbor na cerkvenem hribu: šlo je za posvetovanje o tem, kako znova postaviti cerkev.

Kristina je poiskala Sira Eirika na Romundgaardu, preden je odšel na zbor. Vprašala je svečenika, ali naj smatra, to za prst božji. Morda je volja božja, da očetu razodene, kako nevredna je nositi poročno krono; bolj bi se spodobilo, da jo brez svečanosti dade Erlendu Nikulaussonu za ženo.

Toda Sira Eirik jo je nahrulil in oči so se mu zaiskrile od jese:

“Misliš, da se Bog tolikanj briga za to, kako se ve psice vlačite in nedolžnost zapravljate, da bi zbog tebe dopustil, da pogori lepa, častitljiva cerkev! Le pusti svojo prevzetnost in ne prizadevaj materi in Lavransu bridkosti, od katere bi si le težko opomogla. Da na poročni dan ne boš častno nosila krone — bo zate hudo, zato pa bosta z Erlendom, ko se bosta zvezala, tem bolj potrebna cerkvenega blagoslova. Vsakdo mora odgovarjati za svoje grehe; zato nas je pač zadela ta nesreča. Skušaj poboljšati svoje življenje, obadva pa, ti in Erlend, pomagajta to cerkev tukaj znova postaviti.”

Kristina je pomislila, da mu vendar še ni zaupala zadnjega, kar se je bilo pridružilo — vendar se je s tem zadovoljila.

Odšla je z možmi na zbor. Lavrans je nosil roko v obezi, Erlend pa je imel obraz poln opeklin; bilo ga je hudo pogledati, on pa se je smejal. Nobena rana ni bila velika in dejal je, da ga na poročni dan menda ne bodo več kazile. Vstal je za Lavransom in boljubil, da bo daroval za cerkev štiri marke srebra, v imenu svoje neveste pa, z Lavransovim privolenjem, kos zemlje od Kristininih njiv v občini.

Erlend je moral zavoljo ran ostati teden dni na Jorundgaardu. Kristini se je zdelo, da ima Lavrans svojega zeta po požaru rajši; res je bilo videti, da sta moza zdaj dobra prijatelja. Misli je, da bo morda oče Erlenda Nikulaussona še tako vzljubil, da jima bo prizanesljiv in ne tako strog sodnik, kot se je do silmal bala, kadar pride čas, ko bo moral opaziti, da sta se pregrešila proti njemu.

VIII

Tisto leto je imel ves severni konec doline nenavadno dobro letino. Bilo je mnogo sena in prišlo je suho pod streho; s planin so se ljudje vračali z velikimi zalogami in s tolsto živino — pa tudi zverjad jim je v tem letu milostno prizanašala. Žito je tako dobro kazalo, da je le malo lokdo pomnil kaj takega — lepo je zorelo in klasje se je bogato polnilo z zrnjem, vreme pa je bilo kar najboljšo. Med sv. Jernejem in Malim Smarnom, ko se je bilo najbolj bati slane, je malo deževalo, vreme je bilo mило in oblačno, nato pa je nastopil jesenski mesec s soncem, vetrom in milimi, soparnimi nočmi. Tisti teden po sv. Mihelu je bilo žito po vsej dolini pospravljeno.

Na Jorundgaardu je bilo mnogo dela in priprav za veliko svatbo. Zadnja dva meseca je imela Kristina sleherni dan od jutra do večera toliko dela, da se je utegnila le malo brigati še za kaj drugega. Opazila je, da je postala širša čez prsi, svetlo rdeče bradavice na grudih so ji porjavile ter jo vsako jutro, ko je morala na mraz, skelele kakor rane — ko pa se je pri delu segrela, je to prešlo, in potem je mislila samo še na to, kaj mora še vse opraviti do večera. Kadar je morala vzravhati hrbet ter se za trenotek odpočiti, je čutila, da je tisto, kar nosi pod srcem, vse težje in težje — vendar je bila videti še zmerom ozka in vitka. Pogladila se je po dolgih, nežnih bokih. Ne, zaradi tega si zdaj ne bo delala skrbi. Včasih jo je obšlo, da je začela misliti s tiho glodajočim hrepenenjem — čez mesec dni ali kaj bo menda zaznala življenje. ... Tedaj pa bo že na Husabyju. Morda bo Erlend vesel. ... Zaprla je oči in ugriznila v zaročni prstan — uzrla je pred sabo Erlendov obraz, bled od razburjenja, kakor je stal zgoraj v veliki izbi ter glasno in razločno izgovarjal zaročne besede:

“Bog in ti moške, ki tu stoje, naj mi bodo priča, da se jaz, Erlend Nikulausson, po božji in cloveški postavi ter pod pogoji, ki so bili dogovorjeni pred prisotnimi pričami, zaročam s Kristino Lavransovo; da mi boš zakonska žena, jaz pa tebi zakonski mož, in da bova do konca najinega življenja ostala v zaskonju zvezi, v popolni skupnosti, kakršno poznajo božje in deželne postave.”

Stekla je po opravih čez dvorišče od poslopja do poslopja in je za trenotek obstala — jerebika je tisto leto imela toliko jagod, po zimi bo veliko snega. Sonce je sijalo na blede strnišča, kjer je žito stalo v kopah. Kaj bi le preko svatbe trajalo to vreme!

Lavransu je bilo mnogo na tem, da se hčerka poroči v cerkvi. Zato so določili, naj se to zgodi v kapelici na Sundbju. V soboto bi poročni spreved odjezdil čez gore v Vaage, prenočevali bi na Sundbju in sosednjih dvorih, nazaj pa bi prijezdili v nedeljo po poročni maši. Istega večera po zdravimariji, ko je konec nedelje, bi se pričela svatba in bi Lavrans hčerko izročil Erlendu. Po polnoči pa bi ženina in nevesto spremili k postelji.

V petek popoldne je Kristina stala na mostovžu in gledala spreved, ki je prihajal od severa mimo pogorele cerkve na hribu. Bil je Erlend z vsemi svojimi drugimi. Napenjala je oči, da bi ga razločila med drugimi. Nista se smela videti, noben možki ni smel videti Kristine, dokler je naslednje jutro ne privede v poročni obleki.

Kjer se pot odcepi proti Jorundgaardu, se je od krdela ločilo nekaj žensk. Moški so odjezdili naprej na Laugarbru, kjer naj bi prenočevali.

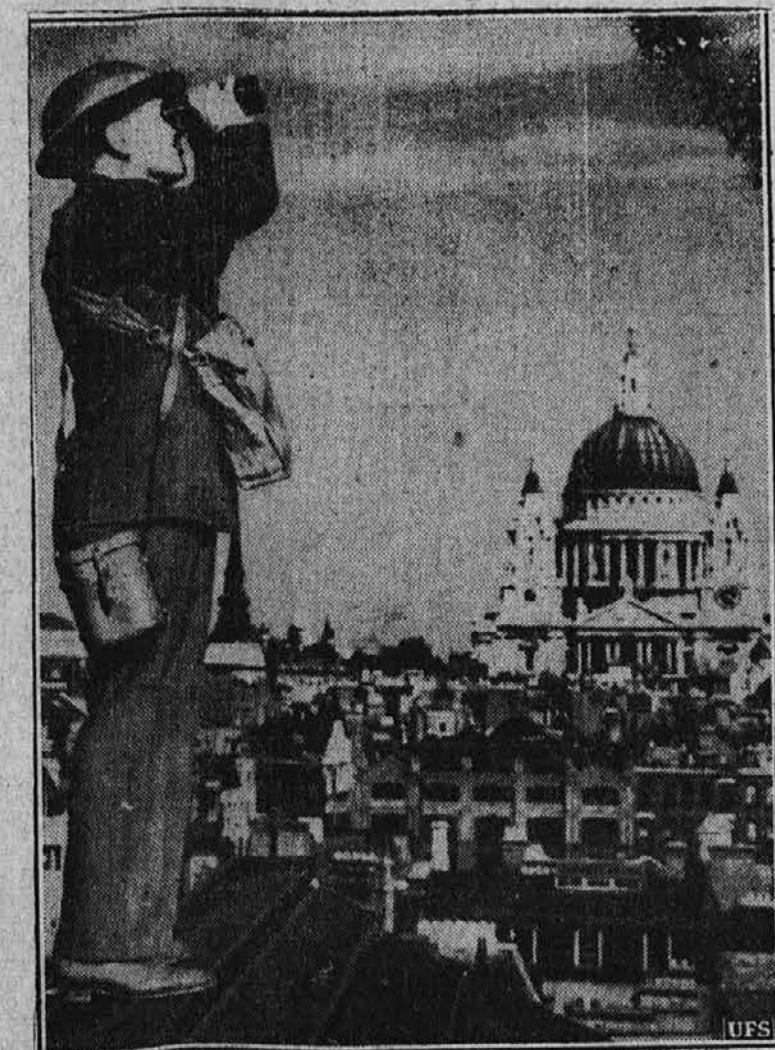
Kristina je odšla doli, da bi jih sprejela. Po kopeli se je čutila tako trudno in lasišče jo je bolelo — mati ji je umila lase s tako močnim lugom, da bi se naslednjega dne bolj svetili.

Gospo Aashildo Gautesovo je dvignil Lavrans iz sedla. — Kako lahka in mlada je še, je pomislila Kristina. Njena snaha Katrina, žena gospoda Munana, je bila videti skoraj starejša, bila je velika in životna, imela je brezbarvno kožo in brezbarvne oči. Čudno, je pomislila Kristina, ona je grda, on pa nezvest — in vendar ljudje govorijo, da se dobro ujemata. Prišli sta tudi dve hčeri gospoda Baarda Petersona, ena od njiju je bila poročena. Nista bili ne grdi, ne lepi, videti sta bili iskreni in dobri, nasproti tujcem pa sta bili precej precej nedostopni. Lavrans se jima je dvorljivo zahvalil, da sta ga počastili in tako pozno v jeseni napravili to dolgo pot na svatbo.

“Ko je bil Erlend še deček, so ga vzgajali na dvoru najinega očeta,” je rekla starejša, stopila h Kristini in jo pozdravila.

Predsednik Roosevelt je izročil novoimenovanemu glavnemu poštnemu mojstru Frank C. Walkerju listino; s katero se potrjuje njegovo imenovanje v ta urad. Walker je bil imenovan na to mesto potem, ko je odstopil James A. Farley.

Na mnogih poslopih v trgovskem delu Londona so nastavljeni posebni opazovalci, katerih naloga je paziti na prihod nemških bombnikov, kadar se isti le preveč približajo, tedaj pa ti opazovalci opozore prebivalce v dotičnem poslopiju.

Angleški ministerski predsednik Churchill opazuje boje v zraku med Angliji in Nemci, ki so se vršili nad mestom Dover na vzhodni Angleški obali. Mesto Dover je bilo precej poškodovano ob tem napadu.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

H. Henderson

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

“ENGLISH-SLOVENE READER”

kateremu je znižana cena \$ 2.00

in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Glebeko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem tužne vest o veliki izgubi naše ljubljene soproge, matere in stare matere

Mary Markovich

rojena GRDEN

Blagopokojna je bila rojena v vasi Potok, fara St. Lovrenca na Dolenjskem. Nemila smrt jo je ugrabila po dolgi in mučni bolezni v nedeljo, 25. avgusta okrog 8 ure zvečer. Izdihnila je blago dušo in za vedno zaprla svoje trudne oči. K večnemu počitku je bila položena na sv. Pavla pokopališču dne 29. avgusta.

Tem potom se iskreno zahvalujemo vsem onim, ki so okrasili krsto pokojne s krasnim cvetjem in venci. Zahvala nam prejemajo sledeči: Rose in Johnny Marincle, Mr. in Mrs. Anton Erjavec in družina, družina Petelinkar, družina Mike Hribar, Mrs. Theresa Straus, družina Anton Bratko, družina Leo Kaušek, Mr. Andrej Valenčič in družina Danijal Zaller, društvo sv. Jozefa, št. 169 KSKJ, društvo Kras, št. 8 SDZ. Lepa hvala delavcem Apex Electrical Appliance Department 259 za poklonjen dar.

Iskrena hvala vsem onim, ki so darovali za svete mase v čast: pocitek blage duše. Naše zahvalo naj prejmejo sledeči: Družina Louis Grden, Mr. in Mrs. Louis Grden, Mr. in Mrs. Gus Petelinkar, družina Ignacij Novak, družina John Markel, Leonard in Elsie Rob, Mrs. Frances Novak, družina Glinšek, Mr. in Mrs. Frank Ivančič, Mrs. Mary Klun, Mr. in Mrs. A. Mausar, Mr. in Mrs. Andy Korv, Mr. in Mrs. John Mihelich, Mr. in Mrs. John Grubisic, Mrs. Dolgan, Mrs. A. Anlovar, Mr. in Mrs. John Grubisic, Mrs. Dolgan, Mrs. Mary Nahtigal, Mr. in Mrs. Louis Turk, Mrs. Ana Marinčič, Spilar, E. 159th St., Mr. in Mrs. Charles Benevol, Mr. in Mrs. Paulich, Mr. in Mrs. Anton Laurich st., družina Anton Kren, družina Joseph Chervan, Mr. Frank Walland, Mr. Charles Frisic, društvo sv. Jozefa, št. 169 KSKJ.

Lepa hvala vsem onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Prisrčna hvala Rev. J. Česniku za opravljeno zadnjo, cerkevne pogrebne obrede ter za številne obiske med časom boleznih blagopokojne.

Najlepša hvala pogrebniemu zavodu Josip Zele in Sinovi za lepo urejen pogreb in postrežbo, so pri njej hvala lepa onim, ki so pršli pokojno kropiti, so pri njej tudi onim, če je njih ime pomotoma v zahvali izostalo.

Ti pa, ljubljena soproga, mati in stara mati, ki si nas prezgodaj zapustila in se zavedno ločila od nas, Ti moji žalostni kličemo: Počivaj v miru, dokler se ne snidemo nad zvezdami!

Zaljubljeni ostali:

ANTON MARKOVICH, soprog.
MARY ERJAVEC in ROSE MARINCLE, hčeri.
BETTY MARKOVICH, SOPHIE ERJAVEC, ANTHON ERJAVEC in MARY PETELINKAR, vnuki.
Cleveland, O., 25. septembra, 1940.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI PRE-LJUBLJENE IN NIKDAR POZAB-LJENE SOPROGE

Mary Matjašič

ki je za vedno v Bogu zaspala dne 22. septembra, 1939.

Leto dni je že minulo, kar Tvoja pot se je končala; za vse trpljenje tu na zemlji v nebesih naj Ti plača Bog!

Zaljubljeni soprog

VICTOR MATJASIC
Cleveland, O., 25. septembra, 1940.